V. évfolyam. Csik-Szereda, 1893. április 19. 16. szám.

Szerkesztőségi iroda: Csik-Szereda Györgyjakab Márton könyvkereskedése hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetés pénzek és hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt. (Külföldre) 6 frt. Félévre . 2 frt Negyedévre . 1 frt

Hirdetési díjak a legolcsóbban számittatnak Bélyegdijért külön minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttéri czikkek soronként 10 krért közöl tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla, Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.

FŐMUNKATÁRSAK: Hochschild Lajos Gyergyóban. Vitos Mózes a központban. Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Uj takarékpénztár Gy.-Szentmiklóson.

Gy.-Szentmiklós, ápr. 15.

Magyarország pénzügyi tekintetben is közeledik a nyugati államokhoz. Az utóbbi évek alatt rohamos változáson ment keresztül pénzpiaczunk. Az azelőtt tőkében szegény, uzsorakamattal dolgozó országban ma nagy tőkék dominálnak minden téren. Természetesen ezt azon kedvező viszonyok okozták, melyek Európában már évek óta fennállanak. Azt hallhatjuk ugyanis, hogy sok és olcsó a pénz mindenütt. Anglia, Francziaország, Németország stb. 2½—3½% on kinálják pénzüket. Ennek jó hatásában osztozni fog bizonyosan hazánk is s a valuta rendezése után a törvényes kamatláb leszállitását várhatjuk.

De hagyjuk a nagy piacz fölötti szemlélődést s tekintsünk inkább szét a mi tüzhelyünk körül s nézzük, hogyan áll minálunk a pénzhitel kérdése?

Tény, hogy nálunk életbe vágó dolog a gyors és olcsó kölcsön. Gazdáink, kereskedőink, iparosaink ennek segitsége nélkül nem tudnak előre haladni. E kedvező helyzet megteremtésére vállalkoztak pénzintézeteink, melyek hivatva levén a gyors és olcsó kölcsön nyujtására, nagy befolyással lehetnének közgazdaságunk minden egyes ágának fejlődésére. Hatásuk azért érezhető különösen, mert éppen az aránylag nagy számban levő kisbirtokos, kereskedő és iparos van reájuk utalva. E viszony alapján tehát az oly pénzintézetek, melyek kizárólag nem önérdekeiket hajhászszák, hanem ezt össze tudják egyeztetni a bevallott humánus czéllal, a közérdekkel, nagy és hasznos szolgálatot tehetnek a társadalomnak. Azok azonban, melyek csak azért keletkeznek, hogy részvényeiken minél többet nyerjenek, minél több osztalékra tehessenek szert, ezen kivül zsiros állásokat osztogathassanak s a helyzetet kézzel-lábbal kizsákmányolják, valóságos csapásaivá válnak a szegény néposztálynak.

És azt kell konstatálnunk, hogy ez utóbbi takarékpénztárak száma meglehetősen nagy. Csodálkoznunk kell azon, hogy a különben jószivü urak, mint részvényesek, mennyire leöltik magukról a humánitást s a jó haszon élvezetében nem hallják a pusztulást, a könnyeket, a sirást, sőt talán az átkokat, melyek azt a pénzt kisérik, a mit ők nagy lelki nyugalommal zsebre vágnak.

A gyergyóiak nem rég ismerik a takarékpénztárakat. Ezeket nálunk az utóbbi évek hozták létre, s hogy minő jó talajra találtak itt, mutatja gyors izmosodásuk és szaporodásuk. Ezelőtt nehány évvel egy se volt, most pedig egyedül Gyergyó Szentmiklóson már három, Ditróban pedig a mezőgazdasági előleg-egyletet is beleszámitva, kettő van.

A mi takarékpénztárainknak is a bevallott czéljuk: az olcsó kölcsön volt, melylyel gazdáinkon, a kiskereskedőkön és iparosainkon kivántak segitem. Azonban, mint a tapasztalat nagyon is sok szomoru esettel bizonyitja, ezt a czéljukat nem szolgálták hiven.

A ditrói előleg-egylet kamat és költségekkel együtt 9% mellett nyujt kölcsönt. Ezt tehát vád nem érintheti. Ennél terhelő csakis az volt, hogy a kölcsönvevőnek részvényesnek kellett lennie. Kölcsönpénz mellett ez teher. Azonban ugy vagyunk értesülve, hogy uj alapszabályukba ezt nem vették be, hogy olcsóbbá tegyék a kölcsönt.

A gyergyói első takarékpénztárnál és a hitelintézetnél azonban nagyon drága, különösen a szegényebbeknek adott kölcsön.

Nagyobb kölcsönöket 8% és betáblázási költség mellett lehet náluk most már szerezni; de a kisebb kölcsönök 14—20%-ba kerülnek. Törvényes kamat fejében ugyan is 8%-ot, kezelési dijul 4%-ot, állami adóul s a váltóknál a meghosszabbitásért 2%-ot számitanak. Betáblázás mellett adott kölcsönöknél a közjegyzői és betáblázási illetékekkel együtt a kamat 30%-ra is felrug. Ezekhez kell vennünk, hogy a kés[illegible]zés is megterheléssel jár.

Ha meggondoljuk, hogy a kisebb kölcsönökért a szegényebbek folyamodnak, be kell látnunk, hogy takarékpénztáraink azokat nem kimélik, kik erre legjobban rá vannak szorulva. És ez érzékeny csapás az egész társadalomra. A vagyonosabb osztály nélkülök is tudna boldogulni, de a szegényebb gazda, iparos csakugyan ki van nekik szolgáltatva. Holott az egészséges fejlődés a kis emberek sokaságának boldogulásától függ. Megforditott állapot az, hogy a kisebb kölcsönök kétszerte nagyobb terhet hordoznak, mint a nagyobb kölcsönök.

Ne csak az állam, hanem maga a társadalom is forditson több szeretetet és gondot e kis emberekre s takarékpénztáraink ne vegyenek a kölcsönök után 4% kezelési dijat, mert ez másutt hallatlan. Rendezzék be magukat ugy, hogy a kezelés ne emészszen fel oly sokat.

Ily viszonyok mellett tehát általános volt az öröm, midőn egy uj takarékpénztár

A „CSIKI LAPOK" TÁRCZÁJA.

A boldogság küszöbén.

— Egy szinésznő naplójából. —

Szép nem vagyok, de minthogy ezt bevallani elég bátorságom van: okos vagyok.

Legtöbb büszkeségem, hogy gazdag és kitünő énekesnőnek tartanak. Egyébiránt higgadt és megfontolva cselekvő asszony, vagy jobban mondva kisasszony vagyok, mert még mindez ideig nem mentem férjhez.

De hát, én istenem! kihez is menjek? Talán valami kalandorhoz, a ki kész bárkit is oltárhoz vezetni, csak sok pénze legyen? Vagy talán a társulatnak tenoristájához, a kit szintén nekem kellene eltartanom? Vagy ahhoz az elhizott bankárhoz, a ki daczára roppant testi sulyának, már öt izben térdelt előttem és félre nem magyarázható vallomásokat tett. Nem, nem! Ezek közül egyik sem nekem való, épen ezért hajadon maradok.

De igen, most jut eszembe, lenne még egy imádóm, azonban ebben sincs valami nagy köszönet. Sem nem fiatal, sem nem szép s egyáltalán nem is szeretetreméltó. Ez nem más, mint társulatunk első karmestere.

Keveset beszélt ugyan velem, a szerelemről talán sohasem, de mikor uj szerepet tanulok, másként bánik velem, mint többi társnőimmel s mikor elbucsuzik tőlem, olyan sajátságos kifejezés sugárzik ki szemeiből.

Évei számát nem tudom, azonban ez épen ugy nem érdekel, mint kinézése. Miatlam lehet 30 vagy 50 éves, szőke vagy barna.

Legellenszenvesebb előttem, hogy télen, nyáron egyforma szürke ruhát visel és sohasem hord kesztyüt.

És mégis érdeklődöm iránta, hogy miért, azt nem tudom. Társnőim azt állitják, hogy még csinos is különösen dirigálás közben, midőn szemei szokatlan tüzzel telnek meg. Én azonban ezt sohasem vettem észre, mert mikor énekelek csak a karnagyi pálczát látom.

Mikor azonban felfedeztem, hogy Alfonzban — mert igy hivják — egy senki által sem sejtett tulajdonság van: hogy ő zeneszerző, érdeklődésem iránta nagy mértékben növekedett.

Egy dalművet irt, a melyben a főszerepet nekem osztották be. Milyen felséges szerep volt, mintha csak számomra irták volna. És minő gyönyörü zene, minő egyszerü és nemes s mégis mily fenséges, az ember szinte hihetetlennek tartotta, hogy oly modoru ember, mint Alfonz ilyet irhasson.

Az opera roppant sikert aratott, a közönség el volt ragadtatva s a szerzőt tüntetések között hivták a lámpák elé. Alfonzot én vezettem a közönség elé s bárha kesztyü ez alkalommal sem volt kezén, hirneve meg lett állapitva. Az egyszerü karmesterből egy est sikere következtében hires zeneszerző lett. Ilyen hirtelen fordulatok vannak a művészek életében.

Épen egy ilyen hirtelen fordulat történt ezen időtájban velem is. Bankárom, kinél összegyüjtött tőkém volt elhelyezve, megbukott s igy nevem mellől az egyik jelző elmaradt. Az ijedség beteggé tett s igazgatóm azon czimen, hogy hangom fátyolozottá vált, felbontotta a velem kötött szerződést. Hangomnak is ép ugy, mint vagyonomnak csak romjai maradtak. Legalább igy irták azt az ujságok.

A társulat, melyhez tartoztam, művészi körutra indult s mig társaim diadalokat arattak, nekem a szobát kellett őriznem. Az ujságok, melyekből e diadalokról olvastam, az én szomoru sorsomat is tárgyalták.

Az utóbbi napokban, vagyis inkább éjszakákon azon felfedezést tettem, hogy a kis kertben, mely lakásom előtt fekszik, kisértet jár. Nem valami fehér lepedőbe burkolt csontváz, hanem egy magas fekete alak. Ráismertem, Alfonz volt.

Következő este, megpillantott az ablak mellett. Azonnal a ház kapujának rohant s nehány pillanat mulva szobaleányom egy névjegyet hoz, melyet én reszkető kézzel vettem át.

Csakugyan ő volt. Vajjon mit akarhat? Mi mondani valója lehet? De ime, belép!

— Kisasszony — igy szólt — a mig ön gazdag és ünnepelt művésznő volt, nem mertem nyilatkozni, de most, hogy csapásoktól sujtva egyedül, elhagyottan áll, eljöttem, hogy felajánljam szerető szivemet és kezemet. Elfogadja-e?

Ó! mily kimondhatlanul jól esett e nyilatkozat, egészen elmerültem az édes érzetben enynyire szeretve lenni és ilyen ember által.

Elfogadom — felelém tiszta csengő hangon — elfogadom.

S erre elcsattant az első csók.

E pillanatban — a boldogság küszöbén be vallottam neki, hogy hangom csak azért vált fátyolozottá, mert szerződésemet felakartam bontani.

Másik titkomat, hogy vagyonomat még a bankár bukása előtt kezemhez vettem, csak később, a boldogság küszöbén belől vallom be neki.

felállitásának hirét vettük, melyről azt hallottuk, hogy különösen ott enyhit, a hol arra legnagyobb szükség van, s a kisebb kölcsönök után kamat s minden költséggel együtt 10%-nál többet nem kell fizetni. Mindenki, a ki a más takarékpénztárnál sulyosabb feltételek mellett van érdekelve, ugy gondolkozott, hogy adósságát konvertálni fogja az uj intézetnél s az előbbitől megszabadul, melynek hálójába beleakadt, mint a légy a pókhálóba. Egy fél év mulva a két régi takarékpénztár megszámálhatta volna klienseit.

Az uj takarékpénztár felállása Népbank néven ténynyé is vált, azonban a jó hir nem valósult meg egészen. Csak a czégér más, a bor azonban csak valamicskével olcsóbb. No, de ezt a kicsit is meg kell becsülni, ez is haladás s egy lépéssel közelebb jutottunk a jó felé. A felállitott Népbank akképen állapitotta meg alapszabályait, hogy kamatul 8%-ot, kezelési dijul 2%-ot vesz s ha ehhez hozzá számitjuk a többi költséget, összesen 12%-ra megy a kamat. Van még egyéb előnye is; a kötelezvények kiállitását maga az intézet dijmentesen végzi el, az ügyészi költségeknek is a lehető legszükebb korlátot szabta, mi szintén számbavehető haszon.

Igaz, az lett volna kivánatos, hogy 10%-nál ne rugjon fennebb a kamat a kisebb kölcsönöknél se, de ez az óhaj nem valósult meg s ugy látszik csak akkor fog megvalósulni, ha a törvényes kamatlábot az országgyülés lejebb fogja szállitani, a mire biztos kilátásunk lehet; mert a pénzügyi reformok lánczolatában ez a valutát követő lánczszem.

Az uj intézet nagy és biztos alappal nyilt meg s igy képes lesz a nagy kölcsönökre is, melyek után ez is kisebb százalékot számit.

*

Csikvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.*

Csik-Szereda, 1892. április 10.

Megyénk közigazgatási bizottsága ma tartotta meg havi rendes gyülését, melynek lefolyásáról röviden a következőket jegyeztük fel.

A tagok kellő számban jelentek meg, a megye alispánja pedig sorozáson levén távul, a havi jelentést a közigazgatási ügy forgalmáról Madár Imre főjegyző tette meg, mely nevezetesebb mozzanatot nem tartalmazott.

A vármegyei közegészségi viszonyokban márczius hó folyamán nem javulás, hanem inkább hanyatlás állott be, mennyiben a járványos betegségek szélesebb körben mutatkoztak, mint a megelőző hónapban. Nevezetesen a kanyaró járvány uralgott Taploczán, Madéfalván, Karcztalván, Jenőfalván, Csomortánban és Zsögődben, ez utóbbi községben szorványosan a hökhurut is fellépett. A hasi hagymáz uralgott Csik-Szentmihályon, Delnén es Szépvizen.

Az állategészségi viszonyok a két gyergyói járásban szintén kedvezőtlenek voltak, mert ezen járások csaknem valamennyi községeiben a szarvasmarhák között ragdós száj- és körömfájás uralgott; azonban Tölgyes, Gyó-Szt.-Miklós, Szárhegy, Ditró, Várhegy, Tekerőpatak és Ujfalu községekben e hó elejével a járvány megszünt.

A közadók befizetésének eredménye márczius havában 3291 frt 77 krral kedvezőtlenebb volt, mint a megelőző év hason időszakában. Befizettetett egyenes adóba 13010 frt 17½ kr, hadmentességi dijba 56 frt, bélyeg- és jogilletékbe 1633 70½ kr, fogyasztási és italadóba 18035 frt 78 kr, dohányjövedékbe 13668 frt 17 kr.

A folyó évre a földadó, I. és II-od osztályu kereseti adó, valamint az 1893.—1895. évekre a a házadó már megállapittatván, az egyénenkénti előirás foganatositására a községi elöljáróságok utasittattak.

Közutaink állapota mult hó folyamán kielégitő volt s azokon közlekedési akadályok nem fordultak elő.

Minthogy a tavasz beálltával az épitészeti hivatal munkásságát többnemü külső műszaki müveletek fogják igénybe venni, a személyzet létszámában Erger István segédmérnök eltávozásával üresedésbe jött hely betöltése iránt a bizottság által kereskedelmi miniszter urhoz felirat intéztetett.

A csikszeredai kir. törvényszék területén levő birósági fogházak mult havi személyforgalma 178 volt, s ebből elitélt 158. Büntetés idejét kitöltötte 75, maradt letartoztatva 83.

Büneset 38 jelentetett fel a mult hóban, melyek közül fontosabbnak 1 gyilkosság, 1 emberölés büntette, szándékos emberölés kisérlete és két gyujtogatási eset tekinthető. Az 1 gyilkosság, 1 emberölés és 2 szándékos emberölés kisérletének tettesei ellen a vizsgálat megindittatott, a két gyujtogatási esetre nézve pedig nem sikerült a vizsgálatnak kideriteni, hogy azok gonosz szándéku cselekményt képeznek-e, vagy vétkes gondatlanság, avagy véletlennek voltak-e kifolyásai.

Kereskedelmi miniszter urnak az utrendőri kihágásos ügyek mikénti elbirálása tárgyában kiadott körrendelete tudomásul vétetett, s miheztartatás végett a járási szolgabiróságoknak kiadatni határoztatott, a megye alispánja pedig utasittatott, hogy a megyei utmesterek jelvénynyel láttassanak el, mely jelvény az utmestereknek karuk felső részén viselendő „utmester" jelzéssel és számmal ellátott nemzeti szinü karszalagból fog állani.

Ugyancsak kereskedelmi miniszter urnak 8895 sz. alatt kiadott azon körrendelete, melyben az 50 frttal megállapitott s leszállitandó, vagy elengedendő utadó ezután a közigazgatási bizottság által nem csoportonkint, vagy községenkint, hanem minden egyes utadó kötelezettre nézve egyenkint rendeltetik figyelembe vétetni, s ehez képest az egyénenkint 50 frtot meg nem haladó végérvényesen kivetett utadónak, ugyszintén az 50 frtnak megfelelő munkamennyiséget megnem haladó természetbeni utadó lerovásának leszállitása vagy elengedése iránt a közigazgatási bizottság lesz illetékes határozni, tudomásul vétetett s közhirré tétele elrendeltetett.

Nem különben kihirdettetni határoztatott kereskedelmi miniszter urnak abbeli magas rendelete is, melyben meghagyatik a bizottságnak, hogy az 50 krt, vagy ennél kevesebb állami adófizető árvákra kivetett utadónak, illetve kézi munkának, ugyszintén a természetbeni utadólerovásának különös figyelmet érdemlő esetekben megengedett elengedése iránt esetről-esetre intézkedjék.

Néhány adóügybeni határozat tárgyaltatván le, az ülés délután 1 órakor véget ért s a tagok főispán vendégszerető házánál jöttek össze ebédre.

* Tárgyhalmaz miatt késett. Szerk

LEVELEZÉS.

Róm kath templom Gyimesbükkön.

Gyimesbükk, 1893. április 15.

Csik-Gyimesbükk község lakossága sajátságos havasi lakási viszonyok mellett szétszórtan a „Tatros" folyó menten s az ebbe beleszaladó havasi patakok völgyeiben a hegyek tetején, mintegy 20—25 kilómeternyi hosszuságu és szélességü területen lakik. A lakosság nagyobb része róm. és gör katholikus. Ezen nagy területet tevő községben, tekintve a népességi létszámot is, mely több mint 250 róm. kath. családot számlál, róm. kath. jellegü templom nincsen, a hová a hivők ájtatosságaik végzése végett összeseregelhetnének, hol közösen róhatnák le Isten iránti kötelességeiket. Azon kis kápolna, melyet az állam a vámhivatalhoz épittetett, részint kicsinysége, részint a nagy távolság miatt nem kielégitő. A lakosság tehát a templomi isteni tiszteletek lélekemelő és vigasztaló jótéteményeiben csak igen ritkán s csakis akkor részesülhet, ha e czélból nagyobb távolságokra levő községeket keres fel. Ezen sajnálatos állapotnak következményekép már is észlelni lehet némely, a nemzeti és vallási érzületet kiölő — bizonyosan Moldvából becsempészett — temetkezési szokásoknak és lélekrontó babonaságoknak felburjánozását.

Az eddig elhanyagolt népnevelés fejlődésnek indult, s éppen ez inditotta a nemesebben gondolkozókat arra, hogy a róm. kath. vallásu lakosság részére is egy templom épittessék, hol a vallásosságot saját lelki üdvére gyakorolhassa és erkölcsi oktatásokban is részesüljön.

A társadalmi életnek alapköve a „vallás".

A templom létesitésének eszméje rég foglalkoztatta a lakosság nemesen gondolkozó férfiait; de valahányszor az épitésre gondoltak, mindannyiszor egy nagy (?) kérdőjellel találkoztak. E kérdőjel görbüléseiben volt felirva: Honnan vesztek pénzt? miből vesztek telket, anyagot, mivel épittetitek fel? Nehéz kérdés. Nehezebb a felelet.

Oh! Isten segits! Igy kezdé meg beszédét Rusz Sántha János körjegyző a községházában — a templom épittetése tárgyában — összegyült községi lakók értekezletén. S szivet gyujtó, tettre inditó és vallásos érzülettől áthatott beszéde nem is maradt hatás nélkül. Különösen felvillanyozó hatása volt a végszavaknak, melyekben kijelentette, hogy az épitendő róm. kath. templom alap javára 100 frtot adományoz. Ezen nemes példát követték Boér János lelkész, Nagy János (Balánka), Zathureczky Ferencz 100—100 frttal, id. Nagy G. Péter, Antal György (Csorba), Ungurán György, Bilibok S. Gábor, Bilibok Miklós (Józsefé), ifj. Nagy G. Péter (Császár), Éltes János 20—20 frttal, Ádám János, Linka György 10—10 frttal, Antal Imre, Török Péter 5-5 frttal. Ezen ajánlati összeg: 570 frt.

Fogadják a nemes adakozók a hitközség hálás köszönetét.

Ezen gyülésen 41 tagból álló templom-épittető „nagybizottság" választatott. Tekintve azt, hogy ezen nagybizottság a folyó ügyek elintézése végett mindig össze nem jöhet, egy szükebb körü „intéző bizottság" alakittatott, melynek tagjai száma 12. E bizottságnak feladata lesz adományok gyüjtése, telek beszerzése, rajz és költségvetés elkészitése stb., szóval az épitkezéshez megkivántató munkálatok végzése a nagybizottság ellenőrzése mellett.

Az „intéző bizottság" tagjai közül elnök, jegyzo, pénztáros és két ellenőr választatott.

Ezen nemes és idáig is eredményes mozgalom megteremtői Boér János lelkész és Rusz S. János körjegyző, a kikre az utókor hálával fog visszaemlékezni.

Dicséretre méltó e völgy telepitvényes lakossága, mely szegényes anyagi viszonyai mellett is meghozza a töle kitelhető anyagi áldozatot. Sok és nehéz feladat vár e lakosságra, s ha a magasabb körök erkölcsi és anyagi támogatásában részesül, feladatait meg is fogja oldani.

Egy érdeklődő.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kinevezés. A Gyergyó Szentmiklóson megüresedett kir. közjegyzői állásra a m. kir. igazságügy miniszter ur Kovács Lajos kolozsvári kir. közjegyzőhelyettest nevezte ki.

— **Hivatalszolgai kinevezések.** A helybeli kír. törvényszék elnöke Bálint Ilyés gyergyószentmiklósi jbirósági és Szilveszter Lajos helybeli jbirósági II. osztályu hivatalszolgákat I. osztályu hivatalszolgákká, Petres Antal helybeli törvényszéki, Bocskor István és Keresztes Mihály csikszentmártoni járásbirósági segéd szolgákat III osztályu hivatalszolgákká nevezte ki.

Esküvő Karácsony János gyergyószentmiklósi fiatal kereskedő f. hó 17-én délelőtt 11 órakor vezette oltárhoz a helybeli róm. kath. templomban Merza Véri kisasszonyt. A fiatal pár a menyasszony szülőinek lakásán tartott rövid lakoma után Gyergyó-Szentmiklósra utazott.

— **Napfogyatkozás** Folyó hó 16-án folyt le egy igen szép égi tünemény, a jelen évszázadban az utolsó teljes napfogyatkozás, mely hazánk déli felében is látható volt. A napfogyatkozás a közép európai idő szerint 3 óra 40 perczkor az atlanti oczeán közepén volt leghosszabb tartamu. A teljes elsötétedés tartama 4 perczet és 49 másod perczet tett ki, tehát a lehető legnagyobb tartamot, mely körülbelül 6 percznyi lehet, meglehetősen megközelitette.

— **Kritikus nap.** Falb Rudolf, a hires vihar próféta, ki közelebbről Budapesten s azután Pozsonyban tartott előadást, f. hó 16-ára, a napfogyatkozás alkalmára elsőrendü kritikus napot helyezett kiilátásba. Itt nálunk 16-án kemény szél támadt, mely a következő napon erős szélviharrá fokozódott, mely hó felhőt hajtván maga előtt, vékony hó réteggel boritotta be az erdőket és mezőket. Egyéb baj azonban nem volt.

— **Halálozás.** Fejér Sándor csikszépvizi szolgabirót és nejét Száva Katinkát folyó hó 12-én

igen sulyos csapás érte. Ezen napon ragadta el tőlük a kérlelhetlen halál kedves kis fiacskájukat: Fejér Sándorkát. A drága kis halott temetése f. hó 14-én történt. A bánatos szülők fogadják legmélyebb részvétünk kifejezését.

— **Veszedelmes ebek.** Városunkban maholnap oda jutunk, hogy a sok kóbor kutya miatt az utczán fényes nappal sem lehet megindulni a nélkül, mikép testi épségünk minden pillanatban a legnagyobb veszélynek ne legyen kitéve. Okozza ezt egy néhány urnak az a különös passziója, hogy tigris vadságu kutyáját nem tartja zárva, vagy kötve, hanem engedi mindig az utczán kóborolni. Különösen dr. B. A. urnak van egy dühös kuvasza, mely már számtalan embert veszélyesen megtámadott nyilt utczán, fényes nappal. Igy legutóbb f. hó 16-án d. e. 11 óra tájban ez a bestia még más két társával együtt lapunk szerkesztőjét az utczán oly dühösen támadta meg, hogy ha a legnagyobb lélekjelenettel nem védekezett volna, s főleg ha Szász Lajos adótárnok ur segitségére nem érkezett volna, ma bizonyára csunyán össze lenne marczangolva. Tudomásunk szerint a megtámadottak valamennyien el vannak határozva, hogy a testiépség e veszedelmes megtámadóit a legelső alkalommal lelövik, ha már ezt a rendőrség megtenni elmulasztja, s ha nem teljesiti ama kötelességét, hogy a veszedelmes ebek tulajdonosait szigoru büntetés terhe alatt kutyáiknak kötve tartására rászoritsa. Egyébiránt kevésbé veszedelmes állatok is naphosszat száguldoznak az utczán, t. i. egy pár városi lakosnak a paripái, melyek épen ugy bocsáttatnak tulajdonosaik által az utczára, mintha ez a tulajdonosok szérüskertje volna. E tárgyban is többször felszólaltunk már lapunkban, de kevés foganatja volt felszólalásunknak. Reméljük, hogy több felszólalásra nem lesz szükség.

— **A gyergyó-szentmiklósi „szegény tanulókat segélyező egyesület“** második társas estélye Lázár Zakariásné urnő és Orel Dezső ur rendezése alatt folyó hó 15-én nagy számu diszes közönség részvételével folyt le. A Laurenczy-féle nagy terem teljesen megtelt közönséggel s a jó kedv általános volt. Az estély meglepetései E. Deér Kálmán ur által kitünően előadva a köztetszésben részesült Monolog, Liebl Ede ur gyönyörü énekei és Csergő Erzsi urhölgy által elszavalt költemény az ő kedvességével voltak, a szives közremüködőket a közönség zajosan megtapsolta. Azután vig táncz volt, mely csak éjjeli ½2 órakor ért végett. Közelebbi társas estély folyó hó 22-én szombaton lesz, rendezők: Orel Máténé urnő és Kritsa Konrád. Előlegesen is ajánljuk a közönség figyelmébe. Az egyesület e harmadik társas estélyén szinre kerül ifj. Szász Béla forditásában „Jean Marie“ kitünő kis 1 felvonásos dráma. Szereplők Theréz: Csergő Erzsi k. a., Jean Marie: E. Deér Kálmán ur, Joél: Liebl Ede ur. E kitünő dráma előadása által a rendezőség egy élvezetes estét óhajt a közönségnek szerezni, miért is tekintettel a jótékony czélra, a közönség ez uton is az estélyre tisztelettel meghivatik.

— **A sorozás** a gyergyó-szentmiklósi szolgabirói járásban folyó hó 12-én ért végett és pedig szép eredménynyel, a közös hadseregbe 139, a honvédséghez mintegy 30-at vettek be.

— **Drága a széna és a fa Gyergyóban.** Boldog ember, kinek szénája és fája van, mert ezeknek, mondhatni, jövőszázadbeli mesés áruk van nálunk, sőt az is megesik, hogy itt az ősrengetegek hazájában drága pénzen sem kapnak fát. Egy öl tenyőfa most 6—7 frt, bükkfát nem is kapni. A községek képviselőtestületileg betiltották a bükkfának eladási czélra való vágatását. Ezt azzal okolják meg, hogy a szegény nép nagyon is tulélt e kedvezménynyel a birtokosok kárára. A kerék fordul, tartja a közmondás, s ez most a birtokosok javára fordult s jövőben bizonyára ők fognak visszaélni a nyert kedvezménynyel. A széna is oly keresett czikk, s oly drágán adják, mintha patikabeli gyógyfü volna. Egy szekér széna ára 35—40 frt. Ezt ezuttal a csiki gazdák drágitották meg, kik ellepték a gyergyói falvakat szénáért. Tudom, mondogatják is, ne adja az Isten, hogy még valaha gyergyói szénára szoruljanak.

— **Háborus hirek Gyergyóban.** Az idei katonasorozó bizottságnak bő aratása volt az idén katonának való legényekben. A mult években 100 közül alig soroztak be 10-et; ez évben azonban átlag minden harmadik legény tauglich volt. Ebből a tömeges besorozásból az emberek azt következtetik s azt beszélgetik, hogy nem sokára nagy háboru lesz s bizonyosan a muszkával, a királynak s az országnak azért most több katona kell. De ha lesz is, nem félünk, teszik hozzá, mert sok derék legényt adtunk, s ha kell, adunk még többet is.

— **Kuruzsló.** Salamáson él egy hires oláh kuruzsló és jövendőmondó, ki néha-néha körutra indul Gyergyóban. A mult héten Gyergyó-Szentmiklóson ütötte fel sátorát ez a szerencsejós, ki egész külsejében borzasztó ellentéte azoknak az édes kedves varázsszavaknak és jóslatoknak, miket a menyecskéknek és leányoknak szokott a kártyából, tenyerőkből s az ő csodás bűvös szereiből kiolvasni a titkos szerelemről, a férjek csalfaságáról, a kedvesek hűtlenségéről s a titkos vágyak és érzelmek győzelméről s a férjek és hűtelen kedvesek bukásáról. Valóságos bucsut jártak a székely menyecskék és leányok hozzá, oda hordva természetesen a sóra és husra valót. Végre a rendőrség neszét vette a dolognak s a jóst el akarta fogni; a mi azonban nem ment egykönnyen; mert a menyecskék a jövendőmondót el-elrejtették. Az alszegi tanitóé a dicsőség, hogy a rendőrök valahára egy rejtekhelyen reá bukkanhattak. Be is akarták kisérni, de a menyecskék fegyvert is ránt ottak a jós védelmére s őt körbe fogva, megtagadták kiadását. Az éles fegyver elől már-már menekülésről gondolkoztak a rendőrök, mikor az alszegi tanitó is ez utóbbiak segitségére megy; mire a csata megujul, tanitó és rendőrök seprüt fognak jobb és balkezükbe s jobbra-balra osztják a kikerülhetetlen csapásokat; a leányok s menyecskék megszaladnak s a jövendőmondó fogságba került. Ugy látszik, a menyecskék vereségének odahaza is folytatása volt.

— **A „Magyar Franczia biztositó részvénytársaság“** tuloldali hirdetményére különösen felhivjuk az érdekeltek figyelmét. E hazai társaságnak köszönhető a keletkezése után nyomban megindult üdvös verseny a biztositás terén, mely a biztositó közönségnek nagymérvü megtakaritásokat eredményezett. A „Magyar Franczia“ az erdélyi részekben jól szervezett ügynöki hálózattal s kiterjedt nagy üzlettel bir, s ezen felül teljes mértékben birja felei bizalmát, a mire magát kiváló előzékenysége és méltányos eljárása által tette érdemessé. A nemsokára beköszöntő biztositási idényre a t. gazdaközönségnek és birtokosoknak ezen közkedveltségnek örvendő hazai társaságunkat a legmelegebben ajánljuk.

— **Kikelet.** A főváros nyilvános terei ismét ünneplőt öltöttek, még pedig ezutal ujszerüt. A minden tekintetben haladás embere, Ilsemann főkertész e tavaszon jácznit és tulipánokkal ültette be az Erzsébetter és a többi terek virágrondelláit és e hagymás növények most készülnek fejteni megragadó szinpompáju virányukat, mely virány csakugyan dicséri mestereit, ugy a főkertészt, valamint a Mauthner magkereskedő czéget, e szép virágn hagymák szállitóját. A csorportokat hatalmas keretekként gyönyörü bársonyszerü üde-zöld pázsit övezi, melynek magvát valamint eddig 15 éven át, ugy ez évben szintén a hirneves Mauthner Ödön czég szállitotta, mely czég ez irányban is utólérhetlent nyujt.

A lefőzött alkuszok.

Roppant sok furfang és leleményesség lakik a székely emberben. Nem kesereadik el még a legkedvezőtlenebb körülmények között sem s bár milyen viszonyok között is feltalálja magát. Furfangja, leleményessége ritkán hagyja cserbe, ha az megtörténik is, jó kedélyét nem igen veszíti el.

Eredeti és igen jellemző vonásokat találunk a székelynél *minden alkalommal*; a *háznál*, családja körében épen ugy, mint az erdőn vagy mezőn mikor munkáját végzi, vagy egyik igen kedves foglalatossága közben, midőn a piaczon ad vagy vesz valamely portékát.

Itt az eladó és vevő soha sincsenek egyedül, mindig körül veszi őket néhány ember, kik vagy a vevőnek vagy pedig az eladónak segitenek s ennek fejében aztán részt vesznek a vásárt rendesen követő áldomásban is.

A másik nevezetes szokás ilyen alkalommal az alku. A székely sem eladni, sem pedig vásárolni nem tud, ha nem alkuszik; bármiként tetszik is neki a portéka, inkább képes visszahagyni, még sem veszi meg, ha nem alkudhatik.

Ezen hónap elején tekerőpataki Bernád Márton a gyergyószentmiklósi piaczon egy igen kelendő áruczikket: szénát árult. A drága portékának azonnal akadt vevője Horváth Péter személyében s természetes, hogy az elmaradhatlan alkuszok sem hiányoztak. Az alkusz tisztét teljesitették Balog Elek és Molnár Márton, kik szivvel és lélekkel rajta voltak, hogy a vásár sikerüljön

A szénát, mely a szekér derekán felül alig volt 3 rend, Horváth Péter kérni kezdte.

— Hogy adja?

— Mit ad érte?

— Adok 11 frtot.

Annyicskáért *nem adhatom, adjon többet.*

— Nem ér ez többet, hisz ha rá adom magamat, egyedül haza huzom

— Ne te ne! Haza huzod?

— Haza én s ha nem, itt a 11 forint, vesszen oda.

A széna tulajdonosa megcsóválta a fejét, az alkuszok egymásra néztek s kevés szünet után Balog Elek igy szólt:

— No, ha leteszed, én is leteszek 11 frtot.

— Én is — mondja Molnár Márton.

És ugy történt, a mint mondák. 33 frt a Bernád Márton zsebébe került.

Ilyen komoly fordulatot vevén a dolog, megállapitották a közelebbi feltételeket s a Horváth Péter azon kikötésének, hogy a terüvel 12 helyen megpihen, helyet adtak.

A szekér előtti marhákat ki fogták s Horváth Péter helyökbe állott s megragadván a rudat a szekérrel Tekerőpatak felé indult, követve a tulajdonos és a most már erősen érdekelt alkuszok által. Horváth Péter izzadt, a két alkusz szurkolt, egyedül Bernád Márton sétált nyugodtan, hiszen ő minden képen biztositva volt.

Az első megálló helynél Horváth Péter egy kötelet vett elő s azzal magát mintegy betogta s ettől kezdve vigan ment a dolog s az érdekeltek bámulása közben a megterhelt szekeret a majdnem 5 kilometert tevő uton diadallal tovaszállitotta

A mint ez megtörtént Horváth Péter letörülte magáról a veritéket, Bernád Márton a bajusza alatt ravaszul mosolygott, a két alkusz arczáról azonban nagy cseppekben hullott a verejték.

Mert:

Bernád Márton a széna árában 11 frtot kapott s meg volt elégedve vele;

Horváth Péter egy kissé kimelegedett ugyan, azonban 11 frtja mellé még másik 11 frtot tett el a bugyilárisába, a mi a fáradság után kedves pihenést eredményezett;

Balog Elek és Molnár Márton alkuszoknak az erszénye 11—11 frttal megkönnyebbült s ennek az érzékeny elválásnak fejében sovány vigasztalás volt a részükbe jutott kevés széna.

Bernád Márton mosolygott, Horváth Péter jóizüen nevetett, Balog Elek és Molnár Márton igen komolyak maradtak, szertelett félvén a viharos időtől, mely őket odahaza az asszonyok részéről tenyegette.

NYILTTÉR.*)

Folyó hó 12-én (kedden), özv. Gőzsiné önagysága kiizent, hogy egy uri családhoz egy néhány diszkalapot küldjek be és ott egyet kiválasztottak és azt 5 frt 50 krral megalkudták és segédemnek azt mondta, hogy G. Á. gyógyszerész ur kifogja fizetni.

Hogy félreértés ne merüljön föl, segédemet a kalappal azonnal G. Á. urhoz át is küldöttem. G. Á. ur a kalapot megnézte, azt mondta jó, mondjam meg, irják föl, azután a cseléd a kalapot elvitte.

Folyó hó 15-én (szombaton), özv. Gőzsiné önagysága ezen kalapot visszaküldte és azt izente, hogy a kalap nem kell, mert igen drága.

Én a kalapot nem fogadtam el és a cseléd visszavitte. Alig félóra mulva, a cseléd megint visszahozta a kalapot, hogy a nagyságának a kalap nem kell s ekkor ismét visszaküldtem azon határozott kijelentéssel, hogy semmi képen sem veszem vissza a kalapot.

Rövid idő mulva özv. Gőzsiné önagysága jött a cseléddel, ki az asztalra tette a kalapot és azonnal eltávozott.

Én Gőzsiné önagysága előtt is kijelentettem, hogy inkább engedek a kalap árából, de azt 5 nap mulva vissza nem veszem, ő pedig szintén azt mondotta, hogy a kalap nem kell, boszankodva mondtam ekkor, hogy inkább ingyen adom a kalapot, de vissza nem veszem, miután csak nem akarta elvitetni, ingerültségembe előtte széttéptem azt s kijelentettem, hogy uri nőtől az ilyen eljárás szemtelenség, mire önagysága eltávozott.

Másnap reggel G. Á. gyógyszerész ur egy nagy bottal kezében, berontott üzletembe s egyenesen nekem tartva, nem épen illemes kifejezések záporával között bántalmazni akart.

Én daczára ezen minősithetlen fellépésének barátságosan kértem, hogy hallgasson meg engemet is; de hijába, mert botjával szörnyen hadonázott és káromkodott, szidott, piszkolt s végül kijelentette, hogy ha üzletembe nem tud meg megverni, hát majd megteszi nyilt uton.

Ez a száraz tényálladék, melynek kommentálását a t. közönségre bizom. G. Á. gyógyszerész urnak pedig e helyett csak annyit, hogy az illetékes biróság előtt és más helyen is a szükséges lépéseket megtettem s hogy fenyegetése nem riaszt vissza, tudtára adom azt, miszerint engemet nem ijeszt meg, hogy esetleges megtámadásának állok eléje.

Csik-Szereda, 1893. április 18-án.

Hary Géza.

Dr. Betegh Antal ügyvéd ur több tanu jelenlétében azon nyilatkozatot tette, hogy én Kaszab Soma megbuktam és fizetésképtelen vagyok és még több becsmérlő nyilatkozatot tett személyem ellen, kijelentvén, hogy ezeket dr. Molnár László ügyvéd urtól hallotta.

Megbizottaim által kérdem dr. Molnár László ügyvéd urat:

1. tentartja-e ezen állitólag tett nyilatkozatát és

2. egyébképen is, mit tud ellenem felhozni, a mi a becsület legtágabb fogalmával is összeegyeztethető nem volna?

Ezen kérdéseimre a világos minden kétértelmüséget kizáró feleletet megbizott tisztelt barátaim Birtha József és Nagy Sándor urak előtt kérem megadni.

Csik-Szentmárton, 1893. április 13-án.

Kaszab Soma, s. k.

Nyilatkozat.

Mi alólirottak, mint Kaszab Soma ur megbizottjai megjelentünk dr. Molnár László urnál és ő előttünk kijelentette, hogy emlékszik, miszerint Csik-Szeredában a kir. járásbiróságnál, Csanádi Béla, dr. Bocskor Béla, dr. Csiki József és dr. Betegh Antal urak jelenlétében, beszélgettek a fafüzleti viszonyok mostohaságáról Csikban általánosságban és ekkor ő jóakaratulag, minden roszakarat és sértési szándék nélkül emlitette, hogy Kaszabnak is a vasut hiánya miatt nehéz küzdelme van, de sem Kaszab üzleti reputácziója, sem pedig személye ellen semmiféle sértő kifejezést

*) E rovat alatt megjelentekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

nem használt, arra semmi oka sem is lévén, kijelentette előttünk, hogy Kaszab urat minden irányban becsületes és korrekt embernek elismeri.

Csik-Szentmárton, 1893. április 13-án.

Nagy Sándor, s. k.
Birtha József, s. k.

Nyilatkozat.

Én dr. Betegh Antal ezennel kinyilatkoztatom, hogy a Kaszab Soma ur ellen állitólag általam hiresztelt becsmérlő nyilatkozatokat én tényleg nem tettem, de ha esetleg mégis valami helytelen nyilatkozatokat tettem volna Kaszab ur ellen, azokat ezennel visszavonom s Kaszab urtól ezennel nyilvánosan és ünnepélyesen bocsánatot kérek, kijelentvén, hogy nekem soha szándékomban nem volt öt sem üzleti hirnevében, sem kifogástalan becsületében megsérteni.

Kelt Csik-Szeredán, 1893. április 14 én.

Dr. Betegh Antal, s. k.

Ezen nyilatkozatot dr. Betegh Antal ügyvéd ur előttünk mint Kaszab Soma ur megbizottai előtt tette és állitotta ki.

Csik-Szeredán, 1893. április hó 14-én.

Antalffy Gábor, s. k.
Gözsy Árpád, s. k.

A kis lutri húzása

Brünn 1893. április 12.

27. 69. 43. 83. 51.

!Érmelléki!

Kitünő minőségü Érmelléki ó bor kapható (saját termés)

MOLNÁR ÁKOS

urnál

Csik-Szeredában a következő árakban:

1 literes üvegben 1887. évi termés 60 kr.
1/2 „ „ „ „ 35 kr.
7 deczis „ „ „ „ 45 kr.

Megrendelések vidékre a legpontosabban szolgáltatnak, 10 üvegtől feljebb ládákban. Üveg és csomagolás dija külön számittatik.

Vörös here

nagyszemü, arankamentes 10, 25, 50 kilós zsákokban, államilag plombozva, 100 kilónként 76 frt, 5 kilós plombozott postazsák 4 frt.

ÓRIÁS BURGONYA:

Richter-féle Imperator 100 kiló frt
Paulsen-féle kék héju 5 kiló 1 frt.

Csemege-sajt, Nonplusultra:

netto 4 kilós postaláda 3 frt.

Bármely mennyiségben utánvétért kapható.

Gróf Teleki Árvéd drassói uradalmában,

9—10 Alsófehérmegye, u. p. Szerdahely.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü fogyasztó vidéki közönséget, mi szerint ez év április hó 1-től a

nagy dohány és különleges

árudát ujólag birtokomban vettem Ezen üzlethelységemben kapcsolatosan tartok **czigarettapapir és hüvelyeket.** Franczia gyártmányt nagyban és kicsinyben Továbbá minden ehez tartozó **dohányeszközöket** a legszebb választékban. Vidéki megrendelések gondosan utánvétel mellett eszközlök.

Székely-Udvarhely, 1893. április hó.

Tisztelettel

Gál János.

Tisztán kölcsönös. * Részvényei nincsenek.
Az összes nyeremény a biztositottak javára esik.
A legnagyobb és leggazdagabb pénzintézet a világon.
Biztositéki alapja:
907 millió frank.

THE MUTUAL NEW-YORKI ÉLETBIZTOSITÓ TÁRSASÁG.
Alapittatott 1843.

Biztosit:
emberéletet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágositással szolgál

az ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG Kolozsvártt.

1—24

A JÉGBIZTOSITÁS

időszakának közeledtével a t. cz. birtokosság és a gazda-közönség becses figyelmébe ajánljuk a

MAGYAR FRANCZIA

BIZTOSITÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOT.

E **hazai** társaság élén állanak: Micsinyei és beniczei **Benitzky Ferencz** ur valóságos belső titkos tanácsos, Pestmegye főispánja stb., stb mint elnök **Ormódy Vilmos** ur az igazgatóság elnöke és **Vas Emil Ferencz** ur vezérigazgató.

A folyó évi jégidényben a következő **kiváló előnyöket** és **kedvezményeket** engedélyezhetjük:

1. Az ajánlatban feladott egységárak **kár esetén semmi leszállitás alá nem esnek,** még akkor sem, ha a terméneyk piaczi ára a kár idején alacsonyabb volna is.

2. Aratási, cséplési és szüretelési költségek csak teljes (100%) kár esetén vonatnak le.

3. Oly felek, kik az I—IV. osztályu termesztményekből legalább 10,000 frtnyi értéket biztositanak, valamint a gazdasági együseletek tagjai, tekintet nélkül a biztositott érték nagyságára, **5%-os dijengedményben** részesülnek.

4. A biztositási dij **szeptember hó 30 án lejáró váltóval fedezhető.**

TÜZKÁR ELLENI BIZTOSITÁSOK is a legelőnyösebben köttetnek s az előforduló károk méltányosan és gyorsan rendeztetnek.

Mindennemü felvilágositással készséggel szolgálnak e hazarész legtöbb helységében létező ügynökségek, valamint az alólirt vezérügynökség, hová a biztositási bevallások, valamint ügynökségek elvállalása iránti ajánlatok intézendők.

Teljes tisztelettel

A MAGYAR FRANCZIA biztositó részvénytársaság erdélyrészi vezérügynöksége Kolozsvártt.

1—8 Csermák Gyula titkár.

Élénk fiu jó háztól

füszerkereskedő tanulónak

felvétetik

Gál Jánosnál Székely-Udvarhelytt.

Magas jutalékot,

esetleg **szabott fizetest** adunk **ügynököknek,** kik törvényileg megengedett **sorsjegyek részletfizetés mellett** eladásával foglalkozni hajlandók.

Fővárosi váltóüzlet társaság Adler és Társa

5—6 Budapesten.

Nincs gazda, nincs község vagy egyházmegye, kik ha nálam rendelnek, előnyben ne részesülnének bárki ajánlatával szemben!!

Egy gyárosnak sem vagyok kötve – mint önálló ügynök s igy bármely gépet tetszés szerinti gyárból szerezhetem be és igy olcsóbban legjobbat szállithatom!

Gazdaközönségünk, Egyházmegyék és Községeknek!

Ajánlok kerülő, Vidats, Gubitz és Sack féle **ekéket.** Hegyvidéki váltó és két testü, váltva forgató **iker ekéket** Láncz boronákat, két vagy három tagu **rézsut boronákat.** Kézi és lóerejü, szórva és **sor-vetőgépeket.** Legujabb **kaszáló- és aratógépeket,** kévekötővel és a nélkül. Kézi, lóerejü és **gőzcséplőgépeket.** Szénaforgató, gyüjtő és sajtolókat. Járgány vagy gőzzel hajtható egy- és kétkövü **őrlő malmokat** szitaszerkezettel

A legujabb **tégla, cserép** és **agyagcső sajtoló gépeket,** egy vagy két ló, vagy gőz általi hajtásra, mely óránkint 200—1000 téglát készithet.

Szeszgyárak teljes berendezéséhez szükségelteket.

Tüzmentes és betörés ellen biztos **pénz- és okmány-szekrényeket.** Valódi Wertheim-kasszákat.:

Nro 0	0 fél	1-es	2-ös	3 as	4-es	5 ös
70 frt.	**85 frt,**	**100 frt,**	**120 frt.**	**140 frt,**	**160 frt,**	**180 frt,**

mindenik bérmentve a megrendelő házához szállitva.

Templom berendezéseket és forgatható vaskoronáju **harangokat,** az orgona hangjai szerint hangolva és egészen kovácsolt vasból készült **harang állványokat,** bérmentesen bármely községnek tornyában felállitva, a harang réznek kilóját 1 frt 80 krért számitva.

Tüzoltói fecskendőket, személyi felszereléseket és egyéni ruházatokat, a községi köteles tüzoltók részére előirt szabályok szerint u. m. bőrsapkát 90 kr, karövet 25—40 kr, sisakot 2 frt 80—3 frt 60 krig, riadókürtöt 3 frt 50—5 frtig, jelző sipokat stbbieket rendkivül olcsó árban, valamennyi budapesti szállitó árainál sokkal olcsóbban!

4—10

RIEMER EDE

Első Székely Gép- és Tüzoltószerek raktára

Székely-Udvarhelyen

Minden gépet a megrendelőhöz legközelebb levő vasuti állomásig bérmentesen szállitok! Jó, olcsó és pontos kiszolgálásról jó hírnevem kezeskedik!

Árjegyzékek, minták és költségvetések bérmentesen küldetnek!

Nyomatott Csik-Szeredában Györgyjakab Mártonnál 1893.